Utbildningsinspektion i Katarina Norra skola, förskoleklass och årskurs 1–9

Innehåll

Inledning 1
Underlag 1
Beskrivning av Katarina Norra skola 2
Sammanfattande bedömning 2
Bedömning av resultaten 3
Bedömning av genomförandet 6
Bedömning av förutsättningarna 10

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Katarina Norra skola den 5–7 december 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se/Inspektion).

Kommunen har ansvar för att de brister inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket inom tre månader vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från Stockholm och Katarina Norra skola, dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om kommunen och skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I Katarina Norra skola intervjuades skolledning, lärare, elever, elevvårdande personal samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i samtliga årskurser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektor har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av Katarina Norra skola

Katarina Norra skola	Antal barn/elever
Förskoleklass	64
Grundskola	586

Katarina Norra Skola är en grundskola med förskoleklass och årskurs 1–9 belägen på Södermalm i Stockholm. Skolan har cirka 60 elever i varje årskurs, och varje årskurs är sedan indelad i fem eller sex mentorsgrupper. Varje sådan mentorsgrupp träffas vid två tillfällen i veckan, under ledning av mentorerna som utgörs av lärare eller annan personal.

Personalen på Katarina Norra skola är organiserad i årskursblandade arbetslag samt ett åldersintegrerat Montessoriinspirerat arbetslag med förskoleklass och årskurs 1–5. Grundskolan samarbetar med fritids från förskoleklass till årskurs 3 och det finns också en fritidsklubb för elever i årskurs 4–5. Inspektionen omfattar förskoleklass och grundskola. Kommunens ansvarstagande för förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg behandlas i den övergripande kommunrapporten.

Skolledningen utgörs av två rektorer som bedriver ett delat ledarskap, och en biträdande rektor.

Skolan tillhör Katarina-Sofia stadsdel.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Katarina Norra skola och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga skolförfattningar.

Inspektörerna bedömer att verksamheten i Katarina Norra Skola i många avseenden håller god kvalitet. Eleverna känner till målen för undervisningen och Skolverkets statistik över skolans resultat antyder att eleverna i stort når dessa mål. Eleverna uppger att de känner sig trygga och att de trivs bra trots bristande arbetsro i vissa årskurser. Tillgången på specialpedagogiskt stöd är god, och skolan bedöms ha mycket bra rutiner för att identifiera elever i behov av särskilt stöd. Lärarna har i stort utbildning för den undervisning de bedriver.

Skolan behöver bland annat förbättra elevernas möjligheter till inflytande över sitt eget lärande. Skolan behöver också förbättra sitt kvalitetsarbete så att detta omfattar uppföljningar och analyser av kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen för årskurs 5. Även avseende skolans samlade kunskapsresultat i årskurs 8 och 9 bör uppföljning och utvärdering förbättras. Slutligen måste skolan också upprätta en likabehandlingsplan och korrekta beslut avseende eleverna som är placerade i särskild undervisningsgrupp eller har anpassad studiegång.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolan gör inte någon systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsutveckling i förhållande till de nationella målen i samtliga ämnen i årskurs 5 och 9 i (4 kap. 1 § skollagen, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen samt avsnitt 2.8 läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo 94).

- Skolans likabehandlingsplan uppfyller inte de krav som ställs på en sådan plan (6 § lagen om förbud mot diskriminering och kränkande behandling av barn och elever).
- Beslut om placering av elev i särskild undervisningsgrupp tas inte i enlighet med författningarna (5 kap. 5 § grundskoleförordningen).
- Beslut om anpassad studiegång för elev tas inte i enlighet med författningarnas (5 kap. 10 § grundskoleförordningen).
- Skolans delade ledarskap tydliggör inte rektorernas respektive ansvarsområden i tillräcklig utsträckning och överensstämmer inte med skollagens och läroplanens intentioner (2 kap. 2 § skollagen samt 2.8 läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet).
- Elevens val ges inte i enlighet med författningarnas krav (2 kap. 19-20 §§ grundskoleförordningen).

Inspektörerna bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden.

- Skolan bör förbättra elevernas möjligheter till inflytande över det egna lärandet.
- Skolan bör sträva efter att förbättra arbetsron för de äldre eleverna, framför allt under den s.k. resurstiden.
- Skolans bör ändra sina rutiner vid fall av kränkande behandling så att vårdnadshavaren snarast informeras.
- Skolan bör eftersträva en effektivare tidsanvändning och se över organisationen av den s.k. resurstiden.
- Skolans kontroll av att den nationella timplanen följs bör förbättras.
- Kvalitetsarbetet på skolan bör förbättras så att det även omfattar uppföljning och analys av elevernas kunskapsutveckling. Skolans kvalitetsredovisning bör förbättras så att den uppfyller författningarnas krav på analys och utvärdering av verksamheten.
- Skolledningens arbete med skolans pedagogiska utveckling bör förbättras.
- Skolledningens och övrig personals kunskap om de föreskrifter som gäller för verksamheten bör förbättras.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt de nationella målen för lärandet särskilt angivna i skollagen, läroplanen, de nationella kursplanerna och programmålen.

Kunskaper

Av inspektionen framgår att verksamheten i förskoleklassen rymmer såväl lek och rörelse och skapande verksamhet som inslag av grundläggande språkliga och matematiska begrepp. Barnens lärande och utveckling dokumenteras kontinuerligt och en positiv utvecklingslinje kan enligt skolan skönjas för flertalet barn. Inspektörerna bedömer att verksamheten i förskoleklassen ger barnen goda förutsättningar att utvecklas i den riktning som målen för skolformen anger.

De nationella ämnesproven i grundskolans årskurs 5 används bland annat för att lärare skall ges stöd i arbetet med att bedöma om eleverna uppnått kursplanens mål i svenska, engelska och matematik. Katarina Norra skola anger att i princip samtliga skolans elever når målen i dessa ämnen.

Kursplanernas mål att uppnå anger den kunskapsnivå som alla elever minst skall uppnå efter det femte skolåret i samtliga ämnen. Enligt läroplanen har rektor ansvar för skolans resultat och för att dessa följs upp och utvärderas i relation till bland annat de nationella målen. Denna analys bör sedan ligga till grund för förbättring av verksamheten i stort. Vid inspektionen anger en av rektorerna att hon vet vilka enskilda elever i årskurs 5 som inte når målen i något ämne. Dock saknas en mer sammanhållen bild av den totala måluppfyllelsen i samtliga ämnen i årskurs 5, liksom att en sådan analys rutinmässigt används som en del i skolans kvalitetsarbete. Inspektörerna bedömer således att skolan måste följa upp och utvärdera skolans samlade resultat vad gäller elevernas kunskaper i förhållande till kursplanernas mål att uppnå i årskurs 5. Inspektörerna vill också poängtera vikten av att även kunskaperna hos eleverna i de tidigaste årskurserna följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen i kursplanerna. Resultatet av ovan nämnd uppföljning och utvärdering bör, som tidigare nämnts, ligga till grund för skolans kvalitetsarbete och användas även i arbetet med att ge stöd till elever.

De betyg som sätts i slutet av grundskoletiden uttrycker i vilken mån eleverna har uppnått de mål som uttrycks i kursplanerna för olika ämnen. Betygsresultat för Katarina Norra skola redovisas nedan i tabellen.

Tabell. Slutbetyg i Katarina Norra skola 2004-2006 enligt Skolverkets statistik.

	Katarina Norra			Kommunen			Riket		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006	2004	2005	2006
Meritvärde	235,4	231,7	216,4	221,0	221,3	221,9	206,9	206,3	206,8
Andel (%) med fullständigt slutbetyg	86,8	89,2	86,6	75,6	75,7	75,1	75,9	75,5	76,0
Andel (%) behöriga till nationella progr.	95,6	100	95,5	89,8	89,2	90,0	89,6	89,2	89,5

Av tabellen framgår det har skett en försämring av elevernas genomsnittliga meritvärde under läsåret 2005/2006, och resultaten för 2006 är också lägre än i kommunen i övrigt. Skolans resultat avseende meritvärdet når heller inte upp till de förväntade värden som Skolverkets beräkningsmodell SALSA[1] anger.

Under inspektionen framkom att skolan inte gör några analyser av skillnader i betygsresultat för skolans elever avseende förändringar över tid.

[1] För att få en mer nyanserad bild av skolors betygsresultat än enbart genom att tillhandahålla de faktiska betygsresultaten som skolor uppnår, har Skolverket utvecklat Skolverkets Arbetsverktyg för Lokala Sambands Analyser - Salsa. Verktyget jämför i en statistisk modell kommuners och skolors faktiska betygsresultat avseende "andel elever som uppnått målen" respektive "genomsnittligt meritvärde" med ett modellberäknat värde. I denna beräkning tas hänsyn till bakgrundsfaktorer som föräldrars utbildningsnivå, andel elever med utländsk bakgrund och fördelning pojkar/flickor i kommuner och skolor. SALSA bör användas som ett underlag av flera vid analys av kommuners och skolors resultat.

Vidare visar inspektionen att skolan inte heller gör regelmässiga uppföljningar och analyser kring eventuella skillnader i kunskapsresultaten för olika grupper av elever, t.ex. flickor och pojkar eller elever med stödbehov. Sådana analyser är av stor vikt för skolans förbättringsarbete och inspektörerna gör bedömningen att skolans uppföljning och analys av betygsresultaten måste förbättras.

För att eleverna, i enlighet med läroplanens intentioner, skall kunna ta ansvar för sin egen utbildning, krävs att skolan klargör vilka mål utbildningen har. Eleverna på Katarina Norra skola bedöms vara väl informerade om målen att uppnå för årskurs fem och betygskriterierna i årskurser där betyg sätts. Även i skolans tidigare årskurser bedöms eleverna vara väl informerade om målen för verksamheten.

Normer och värden

Enligt läroplanen skall läraren förbereda eleverna för delaktighet och medansvar och för de rättigheter och skyldigheter som präglar ett demokratiskt samhälle. En viktig grund för detta arbete är att eleverna ges möjlighet att utöva inflytande över verksamheten i stort. Inspektionen visar att eleverna på Katarina Norra skola ges möjligheter att utöva inflytande över verksamheten genom klassråd, mentorstimmar och, enligt eleverna själva, ett väl fungerande elevråd. Skolan har också i de äldre årskurserna inrättat planeringsråd vid vilket några utvalda elever tillsammans med lärarna får delta i planeringen av undervisningen. Inspektörerna gör bedömningen att eleverna utövar inflytande över verksamheten i stort.

I läroplanen uttrycks också att eleverna skall få reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Som tidigare nämnts har skolan så kallade planeringsråd, vid vilka eleverna får viss möjlighet att påverka undervisningen. Detta gäller undervisningen i stort och flera elever säger sig inte vara delaktiga i denna process. Vid intervjuerna med eleverna framkommer vidare att en betydande del av eleverna inte anser sig ha särskilt mycket inflytande över det egna lärandet, vare sig i de tidigare eller senare årskurserna. De äldre eleverna uttrycker samtidigt att vid vissa tematiska inslag i undervisningen förväntas eleverna ta ett alltför stort ansvar för det egna lärandet. Eleverna anser att skolan måste hitta en balans mellan det ansvar som eleverna kan förväntas ta och det läraransvar som också måste föreligga. Inspektörerna gör bedömningen att skolan bör förbättra elevernas möjligheter till inflytande över undervisningen och det egna lärandet. Skolan bör också eftersträva en jämnare fördelning av ansvarstagandet så att elevernas inflytande över sitt eget lärande blir en naturlig del av utbildningsvardagen.

Eleverna på Katarina Norra skola uppger för inspektörerna att de trivs och känner sig trygga i sin skola. Inspektörerna noterade dock under sitt besök att det föreligger bristande arbetsro för många av de äldre eleverna, framför allt under sådan lektionstid som skolan bland annat benämner ”resurstid” (se vidare nedan under ”Verksamheten”). Störande moment är bland annat mobiltelefoner och mp3-spelare med högtalare och det faktum att den lektionstid när eleverna skall arbeta enskilt inte alltid utnyttjas väl, framför allt när eleverna tillåts att arbeta sittande i korridorerna. Avsaknaden av arbetsro bekräftas av eleverna. Inspektörerna gör bedömningen att skolan bör arbeta för att förbättra arbetsron för eleverna, framför allt under den s.k. resurstiden.

Ett av skolans uppdrag är att aktivt och medvetet påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i praktisk vardaglig handling. Vid lektionsbesök och intervjuer uppfattar inspektörerna att frågor som exempelvis rör alla människors lika värde ges utrymme i undervisningen och eleverna uttrycker avståndstagande till alla former av kränkande behandling. Livskunskap är ett schemalagt ämne. Inspektörerna noterar att värdegrundsarbetet många gånger sker på därtill förutbestämda tider och att det varierar mellan ämnen, lektioner och lärare i vilken utsträckning arbetet med normer och värden kommer till uttryck under ”vanlig lektionstid”. Men läroplanens intentioner syftar till att skolan skall anta ett demokratiskt förhållningssätt i vardagen och detta förhållningssätt omfattar all skolans verksamhet, där inflytandefrågor, människors lika värde och andra värdegrundsfrågor ingår. Inspektörerna bedömer att skolan generellt når goda resultat i arbetet med normer och värden. Skolan kan dock ytterligare förbättra sitt ansvarstagande avseende skolans demokratiska uppdrag genom att i större utsträckning låta värdegrundsarbetet bli en del av skolvardagen.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet, innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen, individanpassning och stöd, utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning, kvalitetssäkring och förbättringsarbete, skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen och i andra författningar för respektive skolform.

Arbetet med arbetsmiljö och delaktighet

Inspektionen omfattar huruvida skolan har system och rutiner för arbetet mot kränkande behandling. Från och med den 1 april 2006 råder ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Den nya lagens (SFS 2006:67) ändamål är att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder samt att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Kommunen är skyldig att bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och bland annat se till att det upprättas en likabehandlingsplan i varje skola och förskola. I planen skall åtgärder redovisas och den skall följas upp varje år. Den 15 oktober 2006 trädde nya bestämmelser i kraft som innebär att likabehandlingsplanen skall upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande skall anpassas efter deras ålder och mognad. En likabehandlingsplan skall, enligt författningar och förarbeten, omfatta bland annat en kartläggning av den specifika verksamheten för vilken planen gäller, tydliga rutiner för akuta åtgärder vid fall av kränkande behandling, rutiner för uppföljning och hur händelser och rutiner skall dokumenteras samt en tydlig ansvarsfördelning. Inspektörerna bedömer att Katrina Norra skolas likabehandlingsplan inte uppfyller de krav som ställs på en sådan plan och detta måste åtgärdas.

På Katarina Norra skola förekommer sällan kränkningar och skolan har en klar och tydlig handlingsplan mot kränkande handlingar, kallad ”Handlingsplan vid mobbning”. Det framkommer emellertid under inspektionen att föräldrarna till den som utsätter andra för kränkande behandling inte kontaktas omedelbart,

utan först efter att antimobbningsgruppen har haft ett samtal med den/de kränkande eleven/eleverna. Enligt läroplanen skall skolan samverka med föräldrarna och fortlöpande informera dessa om elevens skolsituation.

Att inte snarast kontakta föräldrarna till elever som begår kränkande handlingar strider mot läroplanens intentioner om föräldrars rätt till insyn i sina barns skolgång. Inspektörerna bedömer därför att skolans agerande vid kränkande behandling bör förbättras.

Under denna rubrik bedöms också formerna för samverkan med elevernas vårdnadshavare. Inspektionen visar att Katarina Norra skola har goda samverkansformer med föräldrarna.

Innehåll, organisering och arbetssätt i undervisningen

Det ingår i inspektörernas uppdrag att göra bedömningar som rör innehållet i undervisningen, organiseringen av undervisningen och val av arbetssätt och arbetsformer. Hit hör även bedömningar av huruvida skolans mål och planering ligger i linje med nationella mål och riktlinjer, om kunskapssynen avspeglar det som uttrycks i läroplanen och om undervisningstiden ger eleverna förutsättningar att nå målen i kursplanerna.

Som tidigare nämnts, bedöms förskoleklassens verksamhet vara utformad på ett sätt som ger eleverna möjlighet att utvecklas i linje med de nationella styrdokumenten. Även skolans arbete i de övriga årskurserna bedöms ligga i linje med nationella mål och riktlinjer. Skolan har i övrigt varierande arbetssätt och arbetsformer med bland annat tematiska inslag.

Skolan har organiserat undervisningen i de högre årskurserna så att en del av undervisningen förläggs till vad skolan bland annat benämner resurstid. Detta är längre lektionstillfällen då eleverna får arbeta själva med ett flertal förutbestämda uppgifter i olika ämnen, i vilken ordning de vill. Lärare finns tillgängliga men bedriver sällan lärarledd undervisning. Syftet med denna organisation är enligt lärarna bland annat att eleverna skall tränas i att ta ansvar för sin utbildning. Eleverna för loggbok över de uppgifter de arbetar med under den här tiden och loggboken visas sedan upp för den enskilda elevens mentor. Eleverna väljer valfri plats för dessa egenstudier, och många väljer att sitta vid bord i korridorerna.

Inspektörerna gjorde verksamhetsbesök under sådan s.k. resurstid, och upplevde att det ofta saknades arbetsro under denna tid. Mycket tid gick åt till mobiltelefonsamtal och spel på mobiltelefonerna. Flera elever spelade också musik i högtalare. Då många elever valde att sitta i korridorerna, blev de störda av andra elever som gick på rast, bytte klassrum osv. I något fall saknades ansvarig lärare, och eleverna hade således ingen att vända sig till för frågor eller dylikt. I samtal med eleverna framkom att de själva anser sig ineffektiva under den s.k. resurstiden och att mer skolarbete blir uträttat under lärarledda lektioner eller i hemmet efter skoltid. Denna uppfattning styrks av personal och föräldrar. Utförandet framför allt av den s.k. resurstiden utgör, enligt inspektörernas bedömning, ett ineffektivt tidsutnyttjande och därmed försämrade förutsättningar för eleverna att nå målen för undervisningen. Inspektörerna bedömer skolan bör förbättra tidsutnyttjandet för eleverna, framför allt under den så kallade resurstiden

Individanpassning och stöd

Skolledningen har tillsammans med lärare och specialpedagoger utarbetat goda rutiner för att identifiera elever i behov av särskilt stöd. I förskoleklass och i

årskurs 2 och 3 analyserar skolans specialpedagoger samtliga elevers kunskapsnivå avseende fonologisk medvetenhet, läsförståelse respektive läsanalys.

Om någon elev vid dessa tillfällen bedöms vara i behov av särskilt stöd upprättas åtgärdsprogram tillsammans med lärare och föräldrar och dessa följs kontinuerligt upp. Inspektörerna bedömer att skolan har mycket goda rutiner för att upptäcka elever i behov av särskilt stöd i de lägre årskurserna. Även i skolans högre årskurser finns fungerande rutiner för att fånga upp stödbehov hos eleverna.

Katarina Norra skola bedriver stödundervisning i ett klassrum som kallas för ”Studion”. I Studion studerar elever som har svårigheter med att tillgodogöra sig undervisning i en större grupp och som är i behov av särskilt stöd. I Studion erbjuds stödundervisning företrädesvis i svenska, engelska och matematik. Elevernas andel undervisning i den s.k. Studion varierar, men ett flertal elever har hälften av sin undervisning där inklusive all svenska, engelska och matematik. Enligt inspektörerna utgör Studion en särskild undervisningsgrupp för dessa elever. Enligt grundskoleförordningen skall styrelsen (i praktiken ofta rektorn efter delegering) efter samråd med eleven och elevens vårdnadshavare fatta beslut om placering i särskild undervisningsgrupp. Några sådana beslut fattas varken av styrelsen eller av rektorn och detta måste åtgärdas. Inspektörerna vill med anledning av detta också erinra om den fullföljdshänvisning som beslutet skall innehålla.

Vidare har skolan också elever med anpassad studiegång. Även för anpassad studiegång skall beslut fattas i enlighet med grundskoleförordningen. I skolan saknas också denna typ av beslut i förekommande fall och detta måste åtgärdas.

I samband med att rektorn tagit del av denna rapport, har inspektörerna fått information om att rutinerna nu justerats. Enligt uppgift från skolan fyller rektorerna i en stadsdelsgemensam blankett i samband med att beslut fattas om placering i särskild undervisningsgrupp eller för anpassad studiegång. Beslutsblanketten innehåller fullföljdshänvisning och beslutet delges nämnden.

Utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning

Katarina Norra skola genomför utvecklingssamtal för samtliga elever en gång per termin, men utvärdering och bedömning sker också kontinuerligt från förskoleklass till årskurs 9. Underlaget för bedömningarna är allsidigt och skolan använder bland annat nationella ämnesprov som stöd för bedömningarna. Lärarna samverkar om bedömningar, både internt och i nätverk med andra skolor i stadsdelen.

I årskurs 9 undervisas de samhällsorienterade ämnena ämnesövergripande, också kallat ämnesblock. Under intervjuerna med elever och personal framkommer betygssättning i de samhällsorienterade ämnena sker utifrån vad som är mest fördelaktigt för eleven. Betygen sätts antingen som blockbetyg eller som betyg i varje enskilt samhällsorienterande ämne. Enligt grundskoleförordningen har en lärare möjlighet att besluta att ett sammanfattande betyg skall sättas om undervisningen har skett ämnesövergripande. Denna bestämmelse är emellertid inte tvingande, och läraren kan således besluta att betyg skall sättas på vanligt sätt, dvs. ämnesvis. I normalfallet är det lärarens sätt att undervisa som avgör vilken typ av betyg som i sätts. I bestämmelserna finns ingenting som hindrar att lärarna gör olika för olika grupper inom en skola. Inte heller hindrar bestämmelserna läraren från att låta en enskild elev erhålla betyg i varje ämne istället för ett sammanfattande betyg, även om undervisningen bedrivits ämnesövergripande.

Inspektörerna förutsätter att betyg sätts med utgångspunkt i undervisningens utformning.

Inspektörerna vill också betona att det är läraren, eventuellt i samråd med rektor, som beslutar vilken typ av betyg som skall sättas. Inspektionen har också omfattat betygskatalogen, som bedöms vara förd på ett rättssäkert sätt. Inspektörerna vill påpeka att omdömen om elever som inte når målen i ett eller flera ämnen är en del av slutbetyget och skall, liksom betygen, förvaras samlade överskådligt och åtkomligt.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

Kvalitetsarbetet syftar till att kontinuerligt identifiera vilka förutsättningar som är nödvändiga för arbetet mot de nationella målen, att utveckla arbetsprocesser, att bedöma resultat och måluppfyllelse och att vidta lämpliga åtgärder. För detta krävs att skolans resultat i förhållande till de nationella målen analyseras och att åtgärder vidtas för en ytterligare öka måluppfyllelsen. Katarina Norra skola utvärderar sin verksamhet genom bland annat frågor till elever, personal och föräldrar. Utifrån svaren på dessa frågor utformas åtaganden för skolan för kommande år.

En del i kvalitetsarbetet är att följa upp kunskapsutvecklingen. Katarina Norra skola har ingen systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat. Därmed försvåras möjligheten till analys av resultaten och identifiering av förbättringsåtgärder för ökad måluppfyllelse. Inspektörerna gör bedömningen att Katarina Norra skola bör förbättra sitt kvalitetsarbete till att även omfatta uppföljning och analys av elevernas kunskapsutveckling på generell nivå.

Varje skola skall årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i kvalitetsarbetet. Denna kvalitetsredovisning skall spegla förbättringsarbetet på skolan, ange mål för verksamheten och grad av måluppfyllelse. Kvalitetsredovisningen skall också innehålla de analyser och utvärderingar som skolan företagit inom ramen för kvalitetsarbetet samt tänkta förbättringsåtgärder för framtiden. Inspektörerna har fått ta del av Katarina Norra skolas kvalitetsredovisning för 2006. Denna utgörs främst av en redogörelse av de utvärderingsfrågor som ställts till personal, elever och föräldrar. Skolan redovisar också i kvalitetsredovisningen, med utgångspunkt i svaren från de tillfrågade, vilka åtaganden från föregående år som anses uppfyllda och vilka som kvarstår under 2006. Kvalitetsredovisningen innehåller inte någon djupare analys av de svar som inkommit. Inte heller innehåller kvalitetsredovisningen någon analys och diskussion kring kunskapsresultat, arbetet med normer och värden eller utvärdering av arbetsformer och arbetssätt. Inspektörerna bedömer att skolan måste förbättra sin kvalitetsredovisning så att den överensstämmer med de författningskrav som finns på området. I samband med detta vill inspektörerna också påpeka vikten av att elever, personal och föräldrar även fortsättningsvis görs delaktiga i framtagandet av kvalitetsredovisningen.

Skolledning och intern kommunikation

Skolledningen i Katarina Norra skola består av två rektorer och en biträdande rektor. De två rektorerna bedriver ett delat ledarskap avseende beslut och befogenheter. Gentemot skolans personal, elever och föräldrar är dock skolledningen mån om att ledarskapet uppfattas som tredelat. Samtliga skolledare bedöms av inspektörerna som kunniga och erfarna inom sitt område och väl förtrogna med verksamheten.

Rektorerna arbetar nära varandra och har ingen tydlig uppdelning av ansvar, arbetsuppgifter och befogenheter. Det är inte heller tydligt för skolans personal vem som är rektor för vad och vem och även bland de intervjuade föräldrarna och eleverna går uppfattningarna isär. Med anledning av rektors långtgående befogenheter och beslutsrätt avseende verksamheten och enskilda elevers skolgång, har varje elev rätt att veta vem som fattar beslut rörande deras person och deras utbildning. Detta innebär i praktiken att varje elev bara kan ha en rektor. Inspektörerna bedömer att ett delat ledarskap som det genomförs på Katarina Norra skola inte tydliggör rektorernas respektive ansvarsområden i tillräcklig utsträckning. Detta förhållande är inte i överensstämmelse med skollagen som tydligt anger det ansvar som åligger rektorsfunktionen. Detta måste åtgärdas.

I samtalet med personalen på skolan framkommer att inriktningen på skolans pedagogiska utveckling upplevs som otydlig. De visioner som fastställdes för tre år sedan och som skolan hittills har arbetat efter har upphört att gälla. Nya visioner är under utarbetande men är ännu inte färdigformulerade. Personalen ger också olika svar på varför skolledningen beslutade genomföra den organisationsförändring som gett skolan det utseende den har idag. Olika och tvekande svar ges också på frågan om vad skolan just nu arbetar med för att utveckla utbildningen. Med utgångspunkt i dessa uttalanden gör inspektörerna bedömningen att skolledningen måste hitta en gemensam plattform för det pedagogiska utvecklingsarbetet på skolan. Inspektörerna gör alltså bedömningen att skolledningens arbete med skolans pedagogiska utveckling bör förbättras.

Under denna rubrik har inspektionen också granskat relationen mellan huvudman och skolans ledning. Det framkommer under inspektionen att det föreligger vissa otydligheter i dialogen mellan huvudmannen och skolans ledning, bland annat avseende delegationsordning och att fattade delegationsbeslut skall återrapporteras till nämnden. Rektor har ett visst ansvar för att anskaffa information om ansvarsområden och befogenheter från huvudmannen vid tillträdandet som rektor. Inspektörerna bedömer att rektorerna på Katarina Norra skola bör förbättra sina kunskaper om de ansvarsområden som rektorsrollen omfattar i förhållande till huvudmannen. Huvudmannens informationsansvar gentemot rektor behandlas i den övergripande kommunrapporten.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen; tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildningen, personalens kompetens samt tillgång till läromedel, pedagogiska material och utrustning. Nationella bestämmelser finns bl.a. i skollagen.

Tillgång till utbildning och information om utbildning

I timplanen för grundskolan anges ett visst antal timmar för elevens val. Syftet med undervisningen är att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen. Eleverna skall erbjudas ett allsidigt urval av ämnen. Katarina Norra skola har inte schemalagt elevens val men hänvisar till en dag per termin då eleverna kan välja aktivitet för dagen. Enligt inspektörerna kan en enstaka dag per termin inte anses motsvara den fördjupning och breddning inom ett eller flera ämnen som grundskoleförordningen stipulerar. Inspektörerna gör bedöm-

ningen att skolan inte anordnar elevens val i enlighet med författningarna, vilket måste åtgärdas.

Under denna rubrik har också tillgång till utbildning såsom modersmålsundervisning, svenska som andraspråk och språkval bedömts. Vidare har information till elever och vårdnadshavare granskats. Inspektörerna har bedömt arbetet inom dessa områden som gott utan att ge vidare kommentarer i denna rapport.

Personal

Under denna rubrik har personalens utbildning och kompetens granskats. Enligt grundskoleförordningen skall skolans lärare ha utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. Vid Katarina Norra skola har nästintill alla lärare pedagogisk utbildning. De flesta av dessa lärare har också utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. Inspektörerna bedömer att utbildningen hos skolans lärare är god. Inspektörerna noterar också att tillgången på specialpedagogiskt stöd är god, vilket bedöms som positivt.

Under detta avsnitt har inspektörerna också granskat huruvida skolledning, lärare och annan personal har kunskaper om de föreskrifter som gäller för verksamheten. Under inspektionen har det bland annat framkommit att skolan saknar likabehandlingsplan och författningsenlig kvalitetsredovisning. Det har också framkommit att rektorerna inte fattar beslut i behörig ordning avseende elever i behov av särskilt stöd, att fördelningen av ledningsansvaret mellan rektorerna är otydlig samt att elevens val inte anordnas i enlighet med författningarna. Med anledning av ovanstående gör inspektörerna bedömningen att skolledningens kunskaper om de föreskrifter som gäller för skolans verksamhet bör förbättras.

Materiella resurser

Under rubriken ”Materiella resurser” har inspektörerna granskat tillgång till läromedel, användning av datorer, lokaler och skolbibliotek. Inspektörerna har bedömt att dessa resurser ger förutsättningar för en ändamålsenlig undervisning utan att ge vidare kommentarer i denna rapport.

Datum	Ort
2007-06-20	Stockholm

Anna Färm Rydin

Lars Svensson